1(1):34–56 ISBN 978-99980-796-0-1

འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ལ་དཔྱད་པ།

ཞིབ་འཚོལ་པ།	བསྡུད་དོན།
ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ། རྫོང་ཁ་ལེགས་བཤད་པ། སྤ་རོ་ཤེས་རིག་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ། **གཙོ་ཚིག** འགོ་དཔོན། ལས་བྱེད། གཙུག་སྡེ། འཛིན་སྐྱོང་། ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན། ཀུན་སློང་། ཀུན་སྤྱོད།	གཞུང་དང་གཞུང་མིན་གྱི་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་ལུ་བློས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་རུང་། ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཆུང་པ་ལས་བརྟེན་ཆགས་དང་ཕྲོགས་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་ཐལ་ཏེ་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་འགན་ཁུར་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་ཁྱད་རིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་དུས་ཐོག་འབྱིན་མ་ཚུགསཔ་ལས། ལས་བྱེད་ཚུ་འགོ་དཔོན་ལུ་བློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་མེདཔ་ཐལ་ཏེ་གནས་སོར་དང་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་འགྱོ་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་མ་ཚད། གཙུག་སྡེ་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་སོའི་དམིགས་དོན་ཚུ་རེ་བ་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་གདོང་ལན་ལེ་ཤ་ཅིག་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ཨིན། གནད་དོན་ཚུ་གཙོ་བོ་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ཚུ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་འབྲེལ་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ལས། རྩོམ་ཡིག་འདི་ནང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་པར་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་ཡང་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྲོས་བསྟུར་འབད་དེ་ཡོད།།

རྒྱབ་ཁུངས།

འགོ་དཔོན་ཟེར་མི་འདི་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་གཙུག་སྡེ་སོ་སོའི་འཆར་སྣང་དང་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་ལུ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ལས་སྣ་འགོ་ཁྲིད་འབད་མི་དང་། ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་ལམ་སྟོན་བཀོད་རྒྱ་འབྱིན་ཏེ་ཡིག་ཚང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་

ཆེས་མཐོའི་གོ་གནས་འཆང་མི་དེ་ལྟ་སླབ་ཡིན། གཞུང་དང་གཞུང་མིན་གྱི་གཙུག་སྒེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་དེ་ཡང་ལྟོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་དྲག་པའི་དྲག་ཤོས་བཙག་འཐུ་འབད་དེ་བསྐོ་བཞག་འབདཔ་ཡིན་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་གནད་དོན་སྣ་ཚོགས་ལས་བརྟེན་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་སོའི་གཙུག་སྡེ་ལེགས་ཤོམ་སྦྲི་འཛིན་སྐྱོང་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ཁར། གཙུག་སྡེའི་ལས་སྣ་ཚུ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པར་འཐུས་ཤོར་འབྱུང་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ཡིན།

མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་ཟེར་མི་འདི་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་ཅིག་སྦྲི་བརྩི་འཛོག་འབད་དེ། ནང་ཆོས་ཚུ་ནང་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་སྔོན་ཐོན་རྒྱལ་བ་གོངམ་ཚུ་གིས་གསུངས་པའི་ལམ་སྟོན་བསླབ་བྱ་ཚུ་དོན་མེད་བཤད་ཐོ་བཟུམ་རྒྱབ་ཁར་བཤོལ་ཏེ་བརྩི་མཐོང་བསྐྱེད་མི་མེདཔ་ཚད། ནང་ཆོས་ནང་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་དང་བསླབ་བྱ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་མེདཔ་ཡིན། དེ་མ་ཚད་འགོ་དཔོན་དེ་ལྟ་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་དགོཔ་མ་གཏོགས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཚུ་དགོཔ་སྦྲི་བརྩི་འཛོག་འབད་མི་མེདཔ་ཡིན། ད་རེས་ནངས་པ་གཞུང་དང་སྒེར་གྱི་གཙུག་སྡེ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་མེདཔ་ཐལ་ཏེ་ལྷ་འབད་སའི་གནས་སྟངས་སྐྱོ་སྣ་འགྱོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ལས། དེ་ཚུ་ག་ར་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་ནང་ཆོས་ནང་གསུངས་པའི་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུན་པའི་ཡ་རབས་བཟང་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྐོར་ལེགས་ཤོམ་སྦྲི་ཏ་མ་གོཔ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཡིན་མས། འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་ཤེས་པ་ཅིན་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་གི་ཐོག་ལས་ལྷ་ཚུ་འབད་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོདཔ་མ་ཚད། གཞུང་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ཕན་པའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྣ་ཚུ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་དུས་ཚོད་ཁར་སྒྲུབ་ཚུགས་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོདཔ་ཡིན།

རྩོམ་ཡིག་འདི་ནང་གཞུང་དང་གཞུང་མིན་གྱི་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་དང་། ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འགྲོ་བ་མི་དམངས་ལུ་ཕན་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ མཁོ་བ་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། དོན་མཐུན་པ། དོན་སྤྱོད་པ་ཟེར་བསྡུ་

བའི་དངོས་པོ་བཞི་དུས་རྒྱུན་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུན་མ་སྦྲེ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་དེའི་ཁེ་ཕན་དང་། མ་འཐབ་པ་ཅིན་དེའི་གནོད་པ་ག་ཅི་བཟུམ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དེའི་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་འབད་དེ་ཡོད། གཞན་ཡང་འགོ་དཔོན་དེ་ལུ་ཚང་དགོ་པའི་ཁྱད་ནུས་དང་། འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ཨིནམ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་མ་བརྟེན་པར་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེདཔ་ལས། འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་དུས་ནམ་རང་འབད་རུང་གཅིག་མཐུན་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ལཱ་འབད་བ་ཅིན་གཙུག་སྡེའི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ལཱ་མ་འབད་བ་ཅིན་གནོད་པ་ཡོད་པའི་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་འབད་དེ་ཡོད།།

རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ།

འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་གི་ལྷན་ཐབས་སྦྲེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་འདི་ངེས་པར་དུ་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་གཙོ་རིམ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་འཚོལ་འབད་བའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་ད་ལྟོ་གསར་གཏོད་འབད་དེ་མེདཔ་ལས། དོན་ཚན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྩོམ་རིག་ཚུ་འཐོབ་མ་ཚུགསཔ་ལས་བསྐྱར་ཞིབ་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་མ་ཚུགས། ཨིན་རུང་སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་ཚུ་གིས་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལེ་ཤ་ཅིག་གསུངས་ཡོདཔ་ལས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་དག་པ་ཅིག་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད།

འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ཆོས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་མ་སྦྲེ་མཛད་ནིའི་སྲོལ་འགོ་དངས་བོད་ལུ་བྱུང་ནུག། དེ་ཡང་
དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གིས་གཞི་བཙུགས་གནང་ནུག། འབངས་མི་སེར་ལུ་བདེ་བ་གསེག་དང་སྐྱིད་སྡུག་ཕོག་མི་བཅུག་ནིའི་དོན་ལུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཟེར་བཀའ་ཁྲིམས་ཅིག་མཛད་གནང་ནུག། དེ་ལས་ཚུར་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་རྩ་དོན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་འདི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་སྦྲེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ། འཛིན་སྐྱོང་སྤྱིལ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་དེའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་འགལ་བར་མཛད་གནང་ནུག། ཤུལ་ལས་བཀའ་ཁྲིམས་འདི་ཁྲིམས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ བལ་པོ། འབྲུག།

ལ་དྭགས། འབྲས་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་རིམ་པ་བཞིན་དར་ཁྱབ་བྱུང་ནུག། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ཆོས་ཁྲིམས་དང་མཐུནམ་སྦྲེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ནིའི་སྲོལ་འདི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་བྱུང་ནུག། དེ་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་བླམ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱོན་པའི་སྐབས་ལུ། ལུང་ཕྱོགས་དང་གཡུས་སྡོ་ཚུ་ནང་ཞི་བདེ་འབྱུང་བའི་ཁྲིམས་ཅིག་ག་ནི་ཡང་མེདཔ་གཟིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱིས་མཛད་པའི་མི་ཆོས་གཙངམ་བཅུ་དྲུག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་འདི་མཛད་གནང་ནུག། (ཆོས་ལུ་འཇུག་པའི་ལམ། ༢༠༡༧ ཤོག་གྲངས་༤༩)།

ཆོས་ལུ་འཇུག་པའི་ལམ། (༢༠༡༧) ལས། མི་ཆོས་གཙངམ་བཅུ་དྲུག་འདི་ནང་འབད་ཆོག་དང་། འབད་མ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ཚུ་ཧིང་སངས་བཀོད་དེ་ཡོདཔ་ལས། རྩ་དོན་དེ་ཚུ་བླམ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྡེ་སྲིད་རིམ་བྱོན། དེ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་ཡབ་སྲས་ཚུ་གིས་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་སྦྲེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བརྟེན་ཏེ་བསམ་སྤྱོད་བཟང་པོའི་ཡ་རབས་ལམ་སྲོལ་འདི་དར་ཁྱབ་སྤྲོམ་བྱུང་ནུག། འདི་བཟུམ་གྱི་ཁྲིམས་བཟང་པོ་འདི་མི་དམངས་ཞི་བདེ་གི་དོན་ལུ་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་དགོཔ་ཨིན་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་སྦྱངས་མི་ཁྱད་རིག་ཅན་ཚང་ཚང་ཨིནམ་ལས། མི་ཆོས་གཙངམ་བཅུ་དྲུག་གི་རྩ་དོན་འདི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུནམ་སྦྲེ་ཚུལ་བཞིན་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་སྲོལ་རྒྱུན་འདི་ཧེ་མ་བཟུམ་ཁྱུན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་དང་མེད་ད་ལྟོ་གཏན་གཏན་ཅིག་སླབ་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས།

འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་སྦྲེ་འཛིན་སྐྱོང་མ་འབད་ནི་དེ་གིས་ཞི་གཡོགཔ་ལེ་ཤ་ཅིག་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་འགྱོཝ་ཨིན་མས། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ལོ་ལུ་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་ཚང་གིས་ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་དགོངས་ཞུ་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྟེན་ཞུ་སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༨/༢༠༢༢ དང་། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༡/༢༠༢༣ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་ཤོག་ཀུན་གསལ་ནང་པར་བསྐྲུན་འབད་མི་འདི་ནང་། ཞི་གཡོགཔ་དང་ལྷག་པར་དུ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་ཚུ་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་ ཨས་ཀྲེ་ལི་ཡ། ཀེ་ན་ཌ། ཨ་མི་རི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་འགྱོ་དགོ་པའི་གནད་དོན་ལེ་ཤ་ཅིག་ངོས་འཛིན་འབད་ནུག། དེ་ཡང་

ལ་ལུ་ཅིག་ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུད་སྨྱུང་ནི་དོན་ལུ་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་བུ་གཞི་གི་མ་འོངས་པའི་གོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ། ལ་ལུ་ཅིག་བླ་རིམ་འོང་འབབ་ཀྱི་དོན་ལུ་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་བལྟ་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་འཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ། འདི་བཟུམ་སྦེ་ལ་ལུ་ཅིག་སློབ་སྟོན་གྱི་ལཱ་ལྟི་དྲགསཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་འཛིན་སྐྱོང་འབད་མི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ཆགས་དང་ཕྱོགས་རིས་འབདཔ་མ་ཚད། རང་གི་ལྟ་བ་ལུ་བདེན་ཁུངས་བཟུང་། གཞན་གྱི་བློ་རིག་དང་གྲོས་འཆར་ལུ་བརྩི་མཐོང་མེད། རྩ་འགེངས་འབད་མི་ལཱ་ལུ་ངོས་ལན་མེད། ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་གོ་སྐབས་དང་། འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད། ཐོབ་ཚད་དང་མ་བསྟུན་པའི་ལཱ་བཀོལ། ལཱ་འབད་སའི་གནས་སྟངས་ལེགས་ཤོམ་མ་བཟོཝ་ལས་བརྟེན་བྱ་ཐབས་མེད་པར་འཐོན་འགྱོ་དགོཔ་བྱུངམས་ཟེར་བཀོད་ནུག། (ཀུན་གསལ། སྤྱི་ཚེས་ ༢༩/༠༨/༢༠༢༢) དང་ ༢༩/༠༡/༢༠༢༣)།

འདི་ལས་བརྟེན་ད་རེས་ནངས་པ་ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་རང་སོའི་འགོ་དཔོན་ལུ་མ་དགའ་མི་དང་། འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་མེདཔ་ཐལ་ཏེ། ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་གཅིག་ལས་གཅིག་ནང་གནས་སོར་འགྱོ་མི་དང་། ལ་ལུ་གཞུང་ནང་ལས་འཐོན་ཏེ་སྒེར་སྡེ་ནང་གོ་སྐབས་འཚོལ་ཏེ་འགྱོ་མི། ལ་ལུ་ཞི་གཡོག་ལས་གཏན་འཇགས་སྦེ་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་འགྱོ་མི་ལེ་ཤ་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ལས། གནད་དོན་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་གནང་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཡོདཔ་ཨིན། གནད་དོན་འདི་བདེན་ཁུངས་ག་དེ་སྦེ་ཨིན་ན་ཁ་སྐོང་ཞིབ་འཚོལ་འབད་དགོཔ་ཡོདཔ་ཨིན་ཁར། གལ་སྲིད་གནད་དོན་འདི་ངེས་བདེན་ཨིན་པ་ཅིན་ད་ལྟོ་གཞུང་དང་སྒེར་སྡེ་ཚུ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་གི་ཚད་གཞི་དེ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་ཁར། འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁྱད་ཚད་མེད་པའི་མི་ངོམ་ཚུ་འགོ་དཔོན་གི་གོ་གནས་ཁར་ག་དེ་སྦེ་ལྷོད་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དང་། ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་བཙག་འཐུ་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་དྭངས་གསལ་དང་། བཙག་འཐུ་འབད་མིའི་ཚོགས་ཆུང་གི་འཐུས་མི་ཚུ་ལྷག་བསམ་དང་དྲང་བདེན་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་ག་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་རན་པའི་དྲན་གསོ་འབདཔ་ཨིན་མས།

ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་གོང་ལུ་བཀོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་འགྲོཝ་ངེས་བདེན་ཨིན་པ་ཅིན། འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་མི་ཚེས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྩ་དོན་བཞི་པ་ "ཡོན་ཏན་ཅན་དང་རྒན་རིམ་གོང་དུ་བཀུར། ། རྩ་དོན་ལྔ་པ་ ཉམ་ཆུང་རང་འཁྲོས་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་སྐྱོང་། །རྩ་དོན་དྲུག་པ་ རང་གི་བསམ་སྤྱོད་ཡ་རབས་རྗེས་

སྒྲུ་འཇུག །རྩ་དོན་བདུན་པ་ གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་པའི་དྲང་བདེན་ལྷ་བ་ཟུངས། ། རྩ་དོན་བཅུ་གཉིས་པ་ ཡུལ་མི་ཁྲིམ་མཆོས་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་རེམས། །” ཟེར་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་དོན་ལས་འགལ་བའི་ཕྲུག་ལྷ་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཧ་གོ་རྩུགསཔ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ཆགས་དང་སྡོགས་རིས་འབདཔ་ངེས་བདེན་ཨིན་པ་ཅིད། ནང་ཆོས་ནང་གསུངས་ཡོད་པའི་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལེགས་ཤོམ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས།

འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་མེད་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེདཔ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས། དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། (༢༠༢༨) གིས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་བསམ་པ་བཟང་པོ་འདི་ངེས་པར་དུ་དགོ་པའི་ཁར། མི་གཞན་ལུ་ཕན་པའི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཡོད་པ་ཅིན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ག་ཅི་ཨིན་རུང་ རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུགས་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་མ་ཚད་ཡ་རབས་དམ་པའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལམ་མེད་པ་ཅིན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡང་སྒྲུབ་མི་ཚུགས། དེ་འབདཔ་ལས་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུན་པའི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ལུ་ངེས་པར་དུ་དགོ་པའི་ཚ་རྐྱེན་ཅིག་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག།

འདི་བཟུམ་སྤྲེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། (༢༠༡༡) ལས། “བསམ་པ་དགེ་དང་མི་དགེའི་བྱེ་བྲག་ལས། །དགེ་སྡིག་གཟུགས་བརྙན་ཆེ་ཆུང་རྗེས་མི་འགྲོ། །” ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་། གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་དང་མི་འབྱུང་འདི་གཙོ་བོ་བསམ་པ་བཟང་དང་མི་བཟང་ལུ་རག་ལས་ནི་དང་། ཇི་སྐད་དུ། “སེམས་ནི་ཀུན་ལ་དབང་སྒྱུར་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ལུས་ནི་དགེ་སྡིག་ཀུན་གྱི་གཡོག་པོ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་ཡིད་འདི་ལུས་ངག་གི་དཔོན་བཟུམ་ཅིག་དང་། ལུས་དང་ངག་འདི་ཡིད་ཀྱི་བྱ་རོགས་བཟུམ་ཅིག་ཨིནམ་ལས། གཙོ་བོ་བསམ་པ་འདི་བཟངཔ་ཅིན་ཡིད་ཀྱིས་ལུས་དང་ངག་འདི་མི་གཞན་ལུ་ཕན་པའི་ལཱ་བཀོལ་ནི་དང་། བསམ་པ་མ་བཟངཔ་ཅིན་མི་གཞན་ལུ་གནོད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལཱ་བཀོལཝ་ཨིན་མས། འདི་འབདཝ་ལས་ལཱ་བཟང་ངན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་གཙོ་བོ་བསམ་པ་བཟང་ངན་ལུ་རག་ལསཔ་ཨིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་ “བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་

ཡང་དན། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །རྟག་ཏུ་བསམ་བཟང་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་ཡོདཔ་བཟུམ་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཆ་མཉམ་གྱིས་ལཱ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ལས་མ་འབད་རུང་། བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཐོག་ལས་འབད་བ་ཅིན་གཙུག་སྡེའི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་དཔེ་མི་སྲིད་ནི་ཨིན་མས། དེ་མ་ཚད་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ རང་གི་སེམས་འདི་བཅོ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་ཚུགས་པ་ཅིན། ལུས་དང་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབད་འགྱོ་འོང་ཟེར་གསུངས་ནུག (ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་རྟ། ༢༠༡༡ ཤོག་གྲངས་༧)།

ད་རེས་ནངས་པ་གཙུག་སྡེ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་མེདཔ་ལས་བརྟེན། གཙུག་སྡེའི་ལས་སྣ་ཚུ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་འཐོན་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་འགོ་དཔོན་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱིན། ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ཚོགས་བརྡ་གཏང་སྟེ་དབང་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ལས་ལཱ་བཀོལ། ཁྱད་རིག་དང་ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མ་བཟོ་བར་སྤྱོདཔ་ཨིན་མས། དེ་ལས་བརྟེན་ལས་བྱེད་ཀྱིས་འགོ་དཔོན་ལུ་གུས་ཞབས་དང་ཡིད་ཆེས་མེདཔ་ཐལཝ་ཨིན་མས། (ཀུན་གསལ། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༩/༢༠༢༢ དང་༢༩/༠༡/༢༠༢༣)། འགོ་དཔོན་གིས་ལས་བྱེད་ལུ་བྱམས་བརྩེ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད། དེའི་ཧིང་འགྲམ་གྱིས་མཐའ་འཇུག་ལུ་གཙུག་སྡེ་གཅིག་གི་དམིགས་དོན་མ་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་ནི་ལུ་ཐོ་ཕོགཔ་ཨིན་མས། དེ་ཚུ་ག་ར་ལེགས་ཤོམ་སྦྲི་དཔྱད་པ་ཅིན་ ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས།

གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལུ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མེདཔ་ཨིན། དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། (༢༠༡༩) གིས། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནད་བརྒྱ་སྨན་གཅིག་གིས་དྲག་ཚུགས་པའི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་བཟུམ་ཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བཅུད་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་སྙིང་པོ། རང་དང་གཞན་གྱི་བསམ་དོན་ཆོས་བཞིན་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་པ། མེད་ན་ཐབས་ཆགས་པའི་གདམས་ངག། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལཱ་ཆེ་ཆུང་ག་ཅི་བཟུམ་འབད་རུང་ངེས་པར་དུ་དགོ་པའི་ཁར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལུ་མ་བརྟེན་པར་ཚེ་ད་རེས་དང་ཕྱི་མའི་ལམ་ག་ཅི་ཡང་

སྒྲུབ་མི་ཚུགས་ཟེར་གསུངས་ནུག། (ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང། ༢༠༡༩ ཤོག་གྲངས་༣༤༠-༣༤༡)། གཞན་ལུ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་པ་ཅིན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ནི་དང། རང་རྒྱུད་ལུ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་འོང་ཟེར་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ (༢༠༠༩) ལས། "སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་གཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་རང་གི་རྒྱུད་ལུ་གཞན་ལུ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་ཅིན་དེའི་ཁེ་ཕན་ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན། གནད་དོན་འདི་ལུ་གཞི་བཞག་རུང་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་གཞུང་དང་སྒེར་གྱི་གཙུག་སྡེ་ནང་ཞུགས་ལཱ་གནང་མི་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ག་ར་ལུ་དགོཔ་ངེས་བདེན་ཅིག་ཨིན་མས། ཨིན་རུང་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་སྦྱངམི་ཅང་ཅང་ཨིནམ་ལས། ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་དགོ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྐྱིད་སྡུག་ཚུ་དུས་ཐོག་བྱིན་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱུ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ལས་བརྟེན་ཨིན་མས།

གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་མི་འདི་མི་གཞན་ལུ་ཕན་པའི་མནོ་བསམ་གཏངམི་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན། ཀུན་སྤྱོད་ཟེར་མི་འདི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལས་མ་འགལ་བར། མི་གཞན་གྱིས་བློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་ལམ་འབད་མི་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན། འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་སེམས་མཐུན་པ་ཅིན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཚུགསཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། (༡༨༢༣) ལས། "གདུང་མ་ཀ་བས་མ་བཏེག་ན། །ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་ཕ་དང་བུ་བཟུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཙུག་སྡེའི་ལཱ་མ་འབད་བ་ཅིན་དུས་ནམ་ཡང་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་མེདཔ་ཨིན། གླུ་སྒྲུབ། (༢༠༠༩) ཀྱིས། "རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ག་ར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ཨིནམ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་མ་བརྟེན་པར་རང་གཅིག་གིས་ལཱ་ག་ཅི་ཡང་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཚུགས་པའི་དུས་སྐབས་མེདཔ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་འགོ་དཔོན་འདི་ལས་བྱེད་ལུ་བརྟེན་དགོཔ་དང། ལས་བྱེད་འདི་འགོ་དཔོན་ལུ་བརྟེན་དགོཔ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཨིན། ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ (༢༠༡༩) གིས། "ཤིང་གིས་ཤིང་བརྟེགས་ན་ཀ་བ་དང་གདུངམ། །མི་

ཡིས་མི་བརྟེགས་ན་དཔོན་དང་གཡོག་པོ། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ལཱ་འབད་བ་ཅིན་ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་མ་ཚུགས་པའི་དཔེ་མི་སྲིད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དཔེར་འབད་བ་ཅིན་ ཀཤ་གིས་གདུང་བརྟེགས་པའི་སྐབས། དེའི་ཐོག་ཁར་ཁྱིམ་ཐོག་ཚུ་བཀལ་ཏེ་ ཁྱིམ་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་བསྐྲུབས་ཚུགས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན།

ད་རེས་ནངས་པ་གཙུག་སྡེའི་ལས་སྣ་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་རེ་བ་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ག་ར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་གི་རང་བཞིན་ཨིནམ་མ་ཤེསཔ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འགོ་དཔོན་ལ་ལུ་གིས་དབང་ཚད་གྱུ་བཀལ་ཏེ་ལཱ་བགོལ། ཚོགས་བརྡ་གཏང་། ཆགས་དང་ཕྱོགས་རིས་འབད། ཐོབ་རིམ་དང་གོ་སྐབས་ཚུ་བཀག། ལས་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་འགོ་དཔོན་འདི་སྐྱིད་སྡུག་གི་ཕམ། བློ་གཏད་ཀྱི་གོངམ་ཨིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད། འགོ་དཔོན་ལུ་མ་བརྟེན་པར་གནས་རིམ་དང་གོ་སྐབས་ཚུ་ཐོབ་ནི་མེད་པའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་ཏ་མ་གོ་བར་ངརྒྱལ་དང་ཐོབ་དབང་གྱུ་བཀལ་ཏེ་ལཱ་འབདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་མས། (ཀུན་གསལ། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༨/༢༠༢༢། ༢༩/༠༡/༢༠༢༣)། གནད་དོན་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་དབྱེ་བ་དཔྱད་པ་ཅིན་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཁར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ག་ར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཨིནམ་མ་ཤེསཔ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས། དེ་ལས་བརྟེན་གཙུང་སྡེ་ཚུ་ནང་ཕྱག་ལཱ་གནངམི་ལས་བྱེད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འདི་ངེས་པར་དུ་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་སྙོར་ཏ་གོ་ཚུགསཔ་ཨིན།

ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་འབད་བ་ཅིན་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་འཐོན་མ་ཚུགས་པའི་དཔེ་མེདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ། (༢༠༡༥) ལས། "མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །ལྷ་ཡུལ་བགྲོད་པར་ཐག་མི་རིང་། །ལྷ་དང་མིའི་ཐེམ་སྐས་ལ། །འཛེགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་གནས་སྐབས་གཙུག་སྡེ་སོ་སོ་ནང་ཕྱག་ལཱ་གནངམི་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་གི་ཐོག་ལས་ལཱ་འབད་བ་ཅིན། གཞུང་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ཕན་པའི་ལས་སྣའི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་དཔེ་མི་སྲིད་ནི་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ནི་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་ཡ་རབས་བཟང་

པོའི་སྤྱོད་པ་ཚུ་མ་ཉམས་པར་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོདཔ་ལས། དམིགས་དོན་དེ་ཚུ་སྒྲུབ་ཚུགས་པའི་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་རང་ལུ་ཐོས་རྒྱ་དུམ་གྲ་རེ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དག་པ་ཅིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚུལ་ཙམ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ལས། མ་འོངས་ཞིབ་འཚོལ་པ་ཚུ་ལུ་ཁ་སྐོང་ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནིའི་སེམས་ཤུགས་འཐོབ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད།།

ཞིབ་འཚོལ་ཐབས་ལམ།

དོན་ཚན་འདི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་གཙོ་བོ་ནང་དོན་རིག་དཔྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཅི། ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་མི་དེ་ཡང་ཞི་གཡོགཔ་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་མཇོ་བསམ་གཏང་ཐངས་དང་། བྱ་བ་སྤྱོད་ལམ་ཚུ་མཁས་པའི་ཡིག་ཆ་དང་གཉེར་ཟབ་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མ་འབད་བར་གནས་སྟངས་ཏ་གོ་ཐབས་མེདཔ་ལས། རྒྱབ་ཁུངས་གནས་ཚུལ་གཉེར་ཟབ་སྦྲེ་ཏ་གོ་ཐབས་ལུ་ལུགས་ཡངས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་དང་། ཡིག་ཆ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདི་གདམ་ཁ་བརྒྱབས་ཅི། གཉེར་ཟབ་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་དོན་ལུ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ནང་ཡུན་རིང་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་མི་ཞི་གཡོགཔ་བགྲེསཔ་མི་ངོམ་ལྔ་དང་། ད་ལྟོ་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་བཞིན་ཡོད་མི་ཞི་གཡོགཔ་གཞོན་ཤོས་དྲུག་གདམ་ཁ་བརྒྱབས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཡི། ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དུས་ཚོད་དང་ལྟ་གཡོག་གི་གནས་སྟངས་ལས་བརྟེན་ཞི་གཡོགཔ་མངམ་ལས་གནས་སྡུད་ཚུ་བསྡུ་ལེན་འབད་མ་ཚུགས། ཚད་ལྡན་ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་གིས་བཀོད་མི་བསམ་ལན་དང་གྲོས་འཆར་ཚུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་ཚུ་གིས་གསུངས་ཡོད་པའི་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་རྣམ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ག་བསྡུར་འབད་ཐོག་ལས་ནང་དོན་དབྱེ་དཔྱད་འབད་ཡི། དབྱེ་དཔྱད་འདི་ལས་ཐོབ་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྲུབ་འབྲས་འདི་བརྗོད་གཞི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་གྲོས་བསྡུར་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།།

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གྲོས་བཤད།

འགོ་དཔོན་གི་ཚད་གཞི།

འགོ་དཔོན་ཟེར་མི་འདི་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་ཆེས་མཐོའི་གོ་གནས་འཆང་མི་ཅིག་ལུ་སླབ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་འགོ་དཔོན་འདི་གཙུག་སྡེའི་གཙོ་འཛིན། ལས་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་གོང་མ། བློ་གཏད་ཀྱི་ཕམ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྐྱིད་སྡུག་ཞུ་ས། གྲོས་འབྱུལ་ཕུལ་ས། བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་ཞུ་སའི་ཡུལ་ཅིག་ཨིནམ་ལས། འགོ་དཔོན་འདི་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཆ་རང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུནམ་སྦྲེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་མི་ཅིག་དགོཔ་ཨིན།

རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་འགོ་དཔོན་ཟེར་མི་འདི་བློ་ཁོག་ཡངས་པ། ཐུགས་ཀྱི་མཚོ་བསམ་གཏང་ཚུགས་མི། སྤངས་བླངས་ཚུལ་བཞིན་འབད་ཤེས་མི། དུས་ཨ་རྟག་རང་རང་དོན་མེན་པར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ལཱ་འབད་ཚུགས་མི་ཅིག་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། (རྒྱལ་པ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ༢༠༠༥ ཤོག་གྲངས་༢༧)།

ད་རེས་ནངས་པ་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་གི་དོན་ལུ་ཚད་གཞི་མ་འདྲཝ་ལེ་ཤ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་རུང་། ཡོངས་གྲགས་ལུ་ 'འཛིན་སྐྱོང་དང་བདག་སྐྱོང་གི་ཤེས་ཚད། ཁྱད་རིག། རིག་རྩལ། བརྡ་དོན་སྤྲོད་ལན་འབད་ཐངས། འཛོན་ཐངས། མཉམ་འབྲེལ། ལཱ་གི་ཉམས་མྱོང་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བཙག་འཐུ་འབདཝ་མ་གཏོགས། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་སློང་དང་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ཚད་གཞི་སྦེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེདཔ་མ་ཚད། ཆ་བཞག་དང་བརྩི་མཐོང་བསྐྱེད་མི་ཡང་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་མེདཔ་ཨིན།

ནང་ཆོས་ནང་སྟོན་སྟོན་མཁས་པ་ཚུ་གིས་འགོ་དཔོན་དེ་ལུ་གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཁྱད་རྣམ་ཚུ་ཚང་དགོཔ་སྦེ་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་ རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ (༢༠༠༥) ལས། "ཁྲིམས་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད། །དྲང་ཞིང་བརྟག་དཔྱད་གཟབ་པ་དང་། །རྒྱུ་འབྲས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་སེམས། །གང་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་བསྒོལ་ཞིང་། །སྤྱི་ལ་སྙོམས་པའི་སེམས་ཡོད་པ། །དེ་འདྲ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གྱུར་ན། །གྲོང་དམ་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་བདེ། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ལུང་ཕྱོགས། མི་སྡེ་ཆ་མཉམ་ནང་ཞི་བདེ་འབྱུང་དགོ་པ་ཅིན། གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་འདི་ལུ་གཤམ་གསལ་གྱི་ཁྱད་རྣམ་ཚུ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་

༡ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤེས་མི།

༢ ཆགས་དང་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་སེམས་མེད་མི།

༣ གཡུ་སྒྱུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དྲང་པོ།

༤ ལཱ་དང་ལས་རིམ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་འགོ་མ་བརྩམ་པའི་ཧེ་མ་བརྟག་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་དཔྱད་ཚུགས་མི།

༥ སྤངས་བྱ་དང་བླངས་བྱ་ག་ཅི་ཨིན་ན་མ་འཛོལ་བར་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཤེས་མི།

༦ ལས་རྒྱུ་འབྲས་མཚོ་བསམ་གཏང་སྟེ་ལཱ་འབད་ཤེས་མི།

༧ ག་ར་ལུ་ཕན་པའི་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་མཚོ་བསམ་གཏང་མི།

གོང་གི་ཁྱད་ནྲམ་ཚང་བའི་མི་ངོམ་འདི་འགོ་དཔོན་སྤྲེ་བསྐོ་བཞག་འབད་བ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལུང་ཕྱོགས། མི་སྡེ་ཆ་མཉམ་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྤྲོམ་འབྱུང་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་མེན་པ་ཅིན་དུས་ནམ་ཡང་འགོ་དཔོན་ལས་བརྟེན་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་དུས་སྐབས་མེདཔ་སྦྲེ་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། (༢༠༡༥) ལས། "འདི་དག་ནྲམས་ལས་བཟློག་པ་ལ། །གང་བྱུང་གོ་ས་སྟེར་གྱུར་ན། །སོ་སོའི་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲིད་དམའ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱོ།" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ དྲ་རེས་ནངས་པ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ལེ་ཤ་ཅིག་ལྷ་གཡོག་ནང་ལས་བཏོན་བཏང་ནི་དང་། ཁྲིམས་དང་མ་འཁྲིལ་བའི་ལྷ་ངན་སྣ་ཚོགས་འབད་དེ་ཁྲིམས་ཐོག་མི་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་གི་དོན་ལུ་ནང་ཆོས་ནང་གསུངས་པའི་ཁྱད་ནྲམ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ངེས་བདེན་ཡོད་པའི་སྐོར་ཧ་གོ་ཚུགསཔ་ཨིན།

དྲ་རེས་ནངས་པ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ནང་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བསྐོ་བཞག་འབདཔ་མ་གཏོགས་ནང་ཆོས་ནང་གསུངས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཚུ་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེད་པའི་ཁར། ཆ་བཞག་དང་བསྟི་མཐོང་བསྐྱེད་མི་ཡང་མེདཔ་ཨིན། གཙུག་སྡེ་ལེགས་ཤོམ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་མ་ཚུགས་མི་དང་། དམིགས་དོན་སྒྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་གནོད་ལན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ལུ་ངེས་བདེན་ཚང་དགོ་པའི་ཚད་གཞི་ལུ་གཙོ་རིམ་མ་བཟུང་བར་ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་ལུ་གཙོ་རིམ་བཟུང་སྟེ་བཙག་འཐུ་འབད་བའི་རྟགས་ཨིན་མས།།

གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར།

དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཆ་མཉམ་ལུ་དགོ་པའི་ཁར། ལྷག་པར་དུ་གཙུག་སྡེ་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་དགོ་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་ཐབས་མེདཔ་ཅིག་ཨིན། ཀུན་སློང་ཟེར་མི་འདི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལུ་སླབ་ཨིན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་ནང་གི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་གལ་ཆེཔ་ལས། རང་གི་སེམས་འདི་བཅོ་ཁ་བརྒྱབས་ཏེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལུ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཙུག་ནི་འདི་མེད་ཐབས་མེདཔ་ཅིག་སྦྲེ་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན། ཚུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས། (༢༠༡༢) ལས། "བསམ་པ་བཟང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགྱོ། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཆོས་དང་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ག་ཅི་འབབ་རུང་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་འདི་གཙོ་བོ་བསམ་པ་བཟང་དང་མ་བཟང་ལུ་རག་ལས་ནི་དང་། བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྒོ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ལྷ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ལས་མ་འབད་རུང་མི་གཞན་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་སྟོབ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ནུག།

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་ (༡༨༨༣) གིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལུ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་ གཞན་ལུ་ཕན་བཏགས་དགོ་མནོ་བའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་མི་ལུ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཞན་ལུ་ཕན་བཏགས་དགོ་ཟེར་མནོ་བསམ་གཏང་མི་དེ་ འདི་འཕྲོ་ལས་ ཡོདཔ་རང་ལས་བརྟེན། མེདཔ་རོགས་ལས་འཚོལ་ཏེ་ སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཐབས་ལུ་ཆ་རོགས་དངོས་སུ་འབད་འབྱིན་མི་དེ་ལུ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག། འདི་བཟུམ་སྦྲེ་སྐྱབས་རྗེ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ (༡༨༨༩) གིས་ མི་དྲག་ཞན་ག་ཨིན་རུང་ རང་གི་ཕམ་ཚར་གཅིག་མ་འབད་མི་ག་ཡང་མི་འོང་ཟེར་མནོ་བསམ་གཏང་སྟེ་ ཆ་མཉམ་ལུ་ཆ་རོགས་འབད་ནིའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་རང་སོའི་གཙུག་སྡེ་ནང་ལྷ་འབད་མི་ག་ཨིན་རུང་ ཁོང་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་དགོ་ཟེར་མནོ་བསམ་གཏང་ནི་དེ་གལ་ཆེ་བའི་ཁར། ལྷག་པར་དུ་མནོ་བསམ་གཏང་ཞིནམ་ལས་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མེན་པར་འདི་འཕྲོ་ལས་འཆར་གཞི་ཚུ་བརྩམས་ཏེ་ཐབས་དང་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་བརྟེན་ཐོག་ལས་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་རུང་འདི་ལས་ལོགས་སུ་ཅིག་བསྐྱེད་མི་དགོ་ནི་ཨིན་མས།

ཞི་གཡོགཔ་བགྲེསཔ་ཅིག་གིས་བསམ་འཆར་བཀོད་མི་ནང་། "ད་རེས་ནངས་པ་འགོ་དཔོན་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་གཙུག་སྡེ་ལུ་ཕན་ཐོགས་པའི་ལྷ་འབད་དགོ་ཟེར་མནོ་བསམ་གཏང་མི་དེ་ལེ་ཤ་འདུག། ཨིན་རུང་རྒྱབ་སྐྱོར་ངེས་བདེན་དགོ་མི་དང་། དཀའ་ངལ་ངེས་བདེན་ཡོད་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ཁ་དང་ལགཔ་རྟགས་མཐུནམ་སྦྲེ་འབད་མི་དེ་རེ་གཉིས་ལས་མིན་འདུག་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས།" འདི་ལུ་དཔྱད་པ་ཅིན་ད་རེས་ནངས་པ་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་རང་སོའི་འགོ་དཔོན་ལུ་བློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་མི་དེ་ཡང་དེ་ལས་བརྟེན་འོང་སྲིད་ནི་ཨིན་མས། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༨/༢༠༢༢ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་ཤོག་ཀུན་གསལ་ནང་། ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་དགོངས་ཞུ་འབད་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཨ་ས་ཀྲེ་ལི་ཡ། ཀེ་ན་ཊ། ཨ་མི་རི་ཀ་ཚུ་ནང་འགྱོ་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འགོ་དཔོན་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ཆགས་དང་སྡུགས་རེས་འབད། རྩ་

འགྲེངས་འབབ་མི་ལྷ་ལུ་ངོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད། ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་གོ་སྐབས་ཚུ་བཀག། ལྷ་འབབ་སའི་གནས་སྟངས་ལེགས་ཤོམ་མ་བཟོ། རང་གིས་སླབ་མི་ལུ་བདེན་ཁུངས་བཟུང་། གཞན་གྱི་གྲོས་འཆར་ལུ་ངོས་ལེན་མེདཔ་ལས། བྱ་ཐབས་མེད་པར་དབུག་འགམས་ཏེ་དགོངས་ཞུ་འབབ་དགོཔ་ཐོན་མས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། གནད་དོན་འདི་ལུ་གཏིང་ཟབ་སྦྲེ་དཔྱད་པ་ཅིན་སྐྱོན་དེ་ཚུ་གཙོ་བོ་འགོ་དཔོན་ལུ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཚད་མེད་བཞི་ལས་མི་དམངས་ལུ་ཕན་པའི་སྤྱི་སྟོམས་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱ་ཆུངམ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས། སྤྱི་སྟོམས་ཀྱི་སེམས་ཟེར་མི་འདི་ཉེ་རིངམ་མེ་བར་ག་ར་ལུ་འདྲ་མཉམ་འབད་ནིའི་མནོ་བསམ་གཏང་མི་ཅིག་ལུ་སླབ་ཨིན། (ཚད་མེད་བཞིའི་བློ་སྦྱོང་། ༢༠༡༥ ཤོག་གྲངས་༣༨)།

འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབྱིན་པ་ཅིན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཚུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ (༢༠༡༥) ལས། "ཡོན་ཏན་དག་གི་གོ་རིམ་བཞིན། །མི་ལ་གོ་འཕང་སོ་སོར་སྦྱིན། །སྙིས་དབང་གོ་ས་སྟེར་མི་བྱ། །ནད་ལ་གཏོང་བའི་སྨན་བཞིན་དུ། །སོ་སོའི་རང་སྐལ་ཡོན་ཏན་གནད། །ཇི་ལྟར་ཚང་བས་དོན་འགྲུབ་ཀྱི། །" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་རང་སོའི་ལྕོགས་གྲུབ་དང་ཡོན་ཏན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་གོ་གནས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབྱིན་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་ཁར། ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབྱིན་ནི་འདི་ཆོས་དང་མ་མཐུན་པའི་ལམ་སྲོལ་ངན་པ་ཅིག་ཨིནམ་ལས། དུག་བཟུམ་སྤངས་དགོ་ཟེར་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན། ཞི་གཡོགཔ་ཅིག་གིས་བསམ་འཆར་བཀོད་མི་ནང་ ད་རེས་ནངས་པ་འགོ་དཔོན་འབད་དགོཔ་ཅིན་ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་ལེ་ཤ་དགོ་པའི་ཁར། རང་གི་འགོ་དཔོན་དང་སེམས་མཐུན་དགོ་པས། རང་གི་འགོ་དཔོན་གྱི་མིག་ཁར་མེད་པ་ཅིན་ལྷ་ག་དེ་ཅིག་རྩ་འགྲེངས་རྩུང་གོ་གནས་ཡར་སེང་འཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་མིན་འདུག། མཐའ་འཇུག་ལུ་ལྷ་གི་གྲུབ་འབྲས་འདི་མིན་པར་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་ཡོད་མེད་ལུ་རག་ལས་པས་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས། འདི་ལུ་དབྱེ་བ་དཔྱད་རྩུང་དུ་ལྟོ་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་གི་ཚད་གཞི་དང་བྱ་རིམ་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནིའི་དུས་ཚོད་རན་ཡོད་པའི་དྲན་གསོ་འབདཔ་ཨིན་མས།།

ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར།

ཀུན་སྤྱོད་ཟེར་མི་འདི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ལྟ་སྟབ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ བྱ་བ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ། སྨྲ་བ་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཟེར་ སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཚུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུནམ་སྦེ་འབད་མི་ལྟ་སྟབ་ཞིག་ཡིན། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་འདི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཆ་མཉམ་ལུ་དགོ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཅིག་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མི་འགོ་དཔོན་ལུ་ངེས་པར་དུ་དགོཔ་ཨིན། དེ་ཡང་འགོ་དཔོན་འདི་གཙུག་སྡེའི་གཙོ་འཛིན་དང་། ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་བློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་སའི་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིནམ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ཁ་དང་ལགཔ་རྟགས་མཐུནམ་སྦེ་འབད་ཚུགས་མི་ཅིག་དགོཔ་ཨིན།

ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱིས། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནང་ "ཡ་རབས་ཀྱི་རྗེས་བསླབ་ཅིང་ཕྱི་ཐག་རིང་བ།" ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་དུས་ནམ་འབད་རུང་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ཚུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབད་ཚུགས་མི་ཅིག་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། འདི་བཟུམ་སྦེ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་གིས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུ་གིས་བསྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་སྐྱོང་དོ་བཟུམ། འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ལས་བྱེད་ཚུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུནམ་སྦེ་སྐྱོང་ཚུགསཔ་ཅིག་དགོཔ་ཨིན།

དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༠༨) ཀྱིས་ བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ཟེར་མི་འདི་ ཡོན་ཏན་དང་རྒྱུ་ནོར། དབང་ཚད་དང་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ་ནུས་ཤུགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཚུ་རང་གི་མངའ་འོག་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་ཏེ་འོང་མི་ཅིག་ལུ་བསྡུ་བ་ཟེར་སླབ་ནི་དང་། མི་ཚུ་རང་གི་མངའ་འོག་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་དགོ་པ་ཅིན་ རང་གིས་དུས་རྒྱུན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོ་པའི་ཆ་རྐྱེན་བཞི་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། དོན་མཐུན་པ། དོན་སྤྱོད་པ་ཚུ་ཨིན། དེ་ཚུ་ལུ་དངོས་པོ་ཟེར་སླབ་ཨིན། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ མི་ཚུ་དགའ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབད་སར་འཁོར་འོང་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་ ཆུ་ཤིང་བསྟན་བཙོས་ (༢༠༡༥) ལས། "བཙེ་ཞིང་ཕན་གདགས་ནུས་པ་དེར། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་གིས་འདུ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱེད། །" ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན།།

དང་པ་མགོ་བ་སྨིན་པ།

མགོ་བ་སྨིན་པ་ཟེར་མི་འདི་དྲུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༠༨) ཀྱིས་ མི་ཚུལ་ལུ་བཟའ་འཐུང་དང་གྱོན་ཆས་ལ་སོགས་པ་གཞི་རྟེན་གྱི་མགོ་ཆས་ག་ཅི་ཨིན་རུང་། ཕངས་སེམས་མེད་པར་ཆ་རོགས་འབད་བྱིན་མི་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག། འདི་བཟུམ་སྤྲེ་གཙུག་སྤེའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར། ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་གོ་སྐབས། ཤེས་ཡོན་དང་རིག་རྩལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱོང་བརྡར་ཚུ་ག་དེ་དྲག་དྲག་གོ་སྐབས་བཟོ་སྟེ་བྱིན་མི་དེ་ལུ་མགོ་བ་སྨིན་པ་ཟེར་གོ་དགོཔ་ཨིན། ཞི་གཡོགཔ་ཅིག་གི་སླབ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན། "དངཔ་སྐྱོང་བརྡར་དང་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་དེ་དཀོན་པའི་ཁར། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་གྲོགས་རམ་བརྒྱ་ལམ་རེ་ཐོབ་རུང་ དེ་ཡང་གོ་སྐབས་དངཔ་འགོ་དཔོན་པོ་རང་གིས་ལེན། གལ་སྲིད་ལས་བྱེད་གཏང་དགོཔ་འཐོན་རུང་ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་དང་མཐུན་ལམ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་དངཔ་བྱིནམ་ལས། གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་པར་ལྟ་ཁག་འདུག་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས།"

གོ་སྐབས་ག་ར་ལུ་འདྲ་མཉམ་བྱིན་དགོཔ་འདི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་དབང་ཨིནམ་ལས། དབང་ཚད་དང་ངོ་ཤེས་དྲིན་ཤེས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་མེན་པར། ནམ་མཁའི་ཉིམ་དང་ཟླཝ་གིས་ཚ་དྲོད་དང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་ཚུ་གླིང་བཞིའི་མི་ཚུ་ལུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱིན་དོ་བཟུམ་ག་ར་ལུ་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་བྱིན་པ་ཅིན་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཨིནམ་ལས། རང་དང་གཞན་གྱི་བསམ་དོན་ཚུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། "འཁོར་ལ་བྱམས་པས་སྐྱོམས་ཁྱབ་ན། །འཁོར་རྣམས་འདུ་ཞིང་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །"ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཨིན།།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་སྨྲ་བ།

སྟོན་པར་སྨྲ་བ་ཟེར་མི་འདི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། (༡༩༩༣) སྨྲ་ན་ཡིད་ཕེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་སྡང་ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྨྲ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་མི་ཚུ་ལུ་གཏམ་ཚུང་ཀུ་ཅིག་ལས་སླབ་ནི་མེད་རུང་། གཏམ་དེ་སླབ་པའི་སྐབས་རྩིགཔ་ཟ་སྟེ་ཚོག་བརྡ་དང་བཅས་མ་སླབ་པར་ གོ་བརྡ་འཕྲོསཔ་སྲེ་ཏན་ཏོག་ཏོ་སླབ་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་ལུ་སྟོན་པར་སྨྲ་བ་ཟེར་སླབ་ཨིན། ཞི་

གཡོགཔ་ཅིག་གིས་ "ད་རེས་ནངས་པ་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་དེ་ཡང་གནད་དོན་གཅིག་ འགོ་དཔོན་ཚོ་གིས་དབང་ཚད་གྱ་བཀལ་ཏེ་ རང་གི་ལས་བྱེད་ཚོ་ལྟ་ཚོགས་བརྡ་གཏང་། ཁ་ སྒྲ་སྐྱབ་སྟེ་ལྷ་བཀོལ་ནི་འདུག་ཟེར་སྐྱབ་ཨིན་མས།"

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནང་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ག་ཅི་བཟུམ་ཨིན་རུང་། རང་གི་མཐོ་དོན་འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་འདི་ གཙོ་བོ་རང་གིས་མི་གཞན་ལུ་གདམ་སྐྱབ་ཐངས་ཤེས་དང་མ་ཤེས་ལུ་རག་ལས་ནི་དང་། མི་ལུ་གདམ་ས་སྐྱབ་པའི་ཏེ་མ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་དབྱེ་བ་ལེགས་ཤོམ་སྦྲེ་སྦེ་སྟེ་སྐྱབ་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་མ་ཚད་མ་ཏན་པའི་གདམ་སྐྱབ་ནི་མངཔ་ཅིན་ རང་གི་བུ་གཞི་དང་ཉེ་ཚན་འབད་རུང་ ཉམས་འཚེར་ཏེ་ཐག་རིང་སར་འབྱོལ་འགྱོ་འོང་ཟེར་གསུངས་ནུག། (རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ༢༠༠༥ ཤོག་གྲངས་༡༨) ། དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། (༢༠༡༩) གིས་ ཚུབ་ཚིག་འདི་རྒྱུ་ངར་རྒྱལ་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན། རྒྱུ་ངར་རྒྱལ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ང་ཆེ། ང་དྲག། ངའགོ་དཔོན་ཨིན་མཐོ་བའི་ཁེངས་སེམས་ལས་བྱུང་ནི་དང་། རྒྱུ་ངར་རྒྱལ་ལས་བརྟེན་འབྲས་བུ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ནི་དང་། ཞེ་སྡང་མ་སྤངས་པ་ཅིན་དུས་ནམ་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་སྐྱེ་ཚུགས་པའི་ཐབས་མེད། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་མེད་པ་ཅིན་ཁ་ལས་ཚུབ་ཚིག་མ་གཏོགས་སྣན་པའི་གདམ་རན་ཏོག་ཏོ་མི་འཐོན་ཟེར་གསུངས་ནུག།

དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། (༡༨༢༨)གིས་ "གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་རྗེས་སུ་གཟུང་གི། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོ་དཔོན་ཚོ་གིས་རང་གི་ལས་བྱེད་ཚོ་ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ལས་མེན་པར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ལས་སྐྱོང་དགོཔ་ཨིན་མས། བྱམས་པ་ཟེར་མི་འདི་མི་ག་ཨིན་རུང་བདེ་བ་འཐོབ་བཅུག་ཅིག་ཟེར་མཐོ་བསམ་གཏངམ་ལུ་སྐྱབ་ནི་དང་། སྙིང་རྗེ་ཟེར་མི་འདི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་ཡོད་མི་སེམས་ཅན་ཚུ་སྡུག་ལས་ཐར་བཅུག་ཅིག་ཟེར་མཐོ་བསམ་གཏངམ་ལུ་སྐྱབ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཡོད་པ་ཅིན་དུས་ནམ་ཡང་མི་གཞན་གྱི་སེམས་དཀྲུགས་པའི་ཚུབ་ཚིག་འདི་འབྱུང་མི་སྲིད་ནི་དང་། མི་དྲག་ཞན་མ་ལྟ་བར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དུས་ནམ་རང་འབད་རུང་གདམ་ཚུ་ཏན་ཏོང་ཏོ་སྐྱབ་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། མི་གཞན་ལུ་གདམ་ཚུ་ཏན་ཏོང་ཏོ་སྐྱབ་ཚུགས་པ་ཅིན་ མི་གཞན་གྱིས་རང་ལུ་དགའ་ནི་དང་། མི་གཞན་གྱི་སེམས

རང་གིས་བཀུག་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ལས། དུས་ཨ་རྟག་རང་མི་གཞན་ག་ཨིན་རུང་ཧན་པའི་གཏམ་གྱིས་བསུ་བ་འབད་དགོ་ཟེར་གསུངས་ནུག། དེ་ཡང་ སྐྱེ་བོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ (༢༠༠༥) ལས། "ངག་ཚིག་འཇམ་ན་ཀུན་དགའ་བས། །ཀུན་ལ་སྣན་པའི་གཏམ་གྱིས་བསུས། །"ཞེས་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན།

གཏམ་མ་སླབ་པའི་སྔ་གོང་ལས་མི་གཞན་ལུ་སླབ་བཏུབ་པའི་གཏམ་ཨིན་དང་མེན་བརྟག་ཞིབ་དཔྱད་དགོཔ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན། རྗེ་ཤཱཀྱ་གིས། "གཏམ་སྨྲ་འདོད་ཀྱོག་མའི་ཕྱུགས་ལ་བཞག །ཁོང་ཁྲལ་གང་གི་མི་ལ་ལན་གསུམ་བལྟ། །ཕོག་མེད་ན་སྣན་པའི་ཚིག་གིས་གླེང་། །ཁྲལ་གར་འཛོམས་ས་ན་མཛེས་པ་ཡིན། །"ཞེས་གསུངས་ཡོདཔ་ལས། འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ག་ཨིན་རུང་། དབང་ཚད་དང་ཐོབ་དབང་གྱུ་མ་བཀལ་བར་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཨིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དུས་ནམ་འབད་རུང་ཚོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་མཐུན་པའི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་གུས་ཞབས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ཧན་པའི་གཏམ་སླབ་ནི་ལུ་གོམས་གཤིས་བཙུག་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་ཁར། ཧན་པའི་གཏམ་སླབ་ཚུགས་པ་ཅིན་མི་གཞན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རང་ཕྱོགས་ལུ་བཀུག་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་སྐོར་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་ཚུ་གིས་གསུངས་ཡོདཔ་ཨིན།།

གསུམ་པ་དོན་མཐུན་པ།

དོན་མཐུན་པ་ཟེར་མི་འདི་ལྟ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་། མི་གཞན་ལུ་དེ་སྦེ་འབད་དགོ། དེ་སྦེ་གཏང་དགོ་ཟེར་བཀོད་རྒྱ་བྱིན་མ་སྡོད་པར་ རོགས་ལུ་མ་བཀོལ་བའི་ཧེ་མ་རང་གིས་འབད་དེ་ ཁ་དང་ལགཔ་རྟགས་མཐུནམ་སྦེ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་མི་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན། དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྲེ་བཙོང་སྟེ་འོང་འབབ་བཟོ་དགོ་ཟེར་སླབ་པའི་སྐབས། ཡིག་ཚང་ནང་སྡོད་དེ་བཀོད་རྒྱ་གཏང་ནི་མེན་པར། དངཔ་འགོ་དཔོན་རང་གཡུས་སྒོ་ཚུ་ནང་འགྱོ་སྟེ་གནས་སྟངས་ལྟ་རྟོག་འབད། དེ་ལས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྲེ་གི་སོན་དང་ལྷུངམ་ཚུ་བྱིན། དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་བཙུག་ཐངས་དང་གསོ་སྐྱོང་འབད་ཐངས་ཚུ་སློབ་སྟོན་འབད། མཐའ་འཇུག་ལུ་འབོན་སྐྱེད་ཚུ་ཐོན་པའི་སྐབས་ཁྲོམ་ཁར་ཚོང་སྒྱུར་འཐབ་ཐངས་ཀྱི་སྒྲིང་བཏར་ཚུ་འབྱེན་ཏེ་ དངུལ་གྱི་འོང་འབབ་མི་སེར་གྱི་ལག་པར་མ་ལྷོད་ཚུན་ཚོད་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་འབྱིན་དོ་བཟུམ་ལུ་སླབ་ཨིན།

ད་རེས་ནངས་པ་གཞུང་དང་སྒེར་གྱི་གཙུག་སྡེ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ལྷ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་སླྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་འཐོན་བཞིན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་། ཞི་གཡོགཔ་རྒན་ཤོས་ཅིག་གིས་འབདཝ་ཅིན་"ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་རིག་ཅན། ཤེས་ཡོན་ཅན། ཉམས་མྱོང་ཅན་ཚུ་མང་ཤོས་ཅིག་ཆེས་མཐོའི་བདག་སྐྱོང་གི་གོ་གནས་ལེན་ཏེ་ཡིག་ཚང་ནང་ཡིག་ཐོག་གི་ལྷ་འབད་དེ་བཞུགས། གནས་སྟངས་དེ་མའི་ནང་ཁྱད་རིག་དང་རིག་རྩལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཆུང་མི་ཚུ་ལུ་ལྷ་འབད་བཅུག། དེ་ལས་བརྟེན་ལྷ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་འཐོན་མ་ཚུགས། གྲུབ་འབྲས་འཐོན་རུང་སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་མེད་པའི་གནད་དོན་ལེ་ཤ་ཅིག་ཐོནམ་ལས། དེ་ཚུ་ག་ར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་འབདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་དང་། ཁ་དང་ལཱ་ཐགས་མཐུནམ་སྦེ་ལྷ་འབད་བའི་གནད་དོན་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས། དེ་འབདཝ་ལས་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ག་ཨིན་རུང་ཁ་དང་ལཱ་ཐགས་མཐུནམ་སྦེ་ལྷ་འབད་ནི་ལུ་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོཔ་གལ་ཆེཝ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།།

བཞི་པ་དོན་སྤྱོད་པ།

དོན་སྤྱོད་པ་ཟེར་མི་འདི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ག་ཅི་འབད་རུང་དངཔ་རང་གིས་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་འབད། དེ་ལས་མི་གཞན་ག་ཨིན་རུང་དེ་ཚུ་ལུ་ལེགས་པའི་བསླབ་བྱ་ཚུ་འབྱིན་ཏེ་ལྷ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་ རང་བཟུམ་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་འབད་བཅུག་མི་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན། དཔེ་འབད་བ་ཅིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་བསོད་ནམས་བསག་ནི་དོན་ལུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལུ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཕུལ་དགོ་ཟེར་ལམ་སྟོན་བསླབ་བྱ་བྱིན་པའི་སྐབས། དངཔ་སློབ་དཔོན་ཁོ་རང་དྲི་པ་ཨ་རྟག་རང་ཉམས་མ་འཆོར་བར་རང་སྡོད་སའི་མཆོད་བཤམ་ནང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཚུ་མ་ཆད་པར་ཕུལ། སློབ་དཔོན་ལུ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ཡང་རང་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་ནང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ལུ་སླབ་ཨིན།

འདི་བཟུམ་སྦེ་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་གཙུག་སྡེའི་ལས་སྣ་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་དངཔ་རང་གིས་འབད་དེ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན། རང་གིས་འབད་དོ་བཟུམ་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་ཡང་འབད་དེ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་བཅུག་མི་དེ་ལུ་དོན་སྤྱོད་པ་ཟེར་སླབ་ཨིན། ཞི་གཡོག་ལས་དགོངས་ཞུ་འབད་མི་ཅིག་གིས་བསམ་འཆར་བཀོད་མི་ནང་། འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་སྤྱོད་བཟང་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ཁོ་རང་བདུན་ཕྲག་སྦྲི་བཅའ་མར་གཏོགས། སྤྱོད་བཟང་ལས་ལོག་ཞིནམ་ལས་ཁོང་རང་

བདུན་ཕྲག་གཅིག་དང་གཉིས་ལྷག་སྦྱོང་འབད་མི་དེ་ ལས་བྱེད་ཚུ་ལུ་འཕྲལ་འཕྲལ་ཉིནམ་གཅིག་དང་གཉིས། འཕྲལ་འཕྲལ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང་བཞི་དེ་ཅིག་སྦྱོང་བརྡར་བྱིན་ཏེ་ལཱ་འབད་བཅུག་མས་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས། འདི་ལས་བརྟེན་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་འགོ་དཔོན་གྱི་རེ་འདོད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་གནད་དོན་གཅིག་འདི་ལས་བརྟེན་ཨིན་མས་ཟེར་སླབ་ཨིན་མས།

མ་གཞི་གིས་འབད་བ་ཅིན་རང་སོའི་འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་མི་ངོམ་འདི་སྦྱོང་བརྡར་ནང་གཏང་ཞིནམ་ལས། དེ་དང་འཁྲིལ་ལཱ་ཚུ་བཀོལ་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་བཅུག་དགོཔ་ཨིན་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་ཁྱད་རིག་གི་སྦྱོང་བརྡར་ཚུ་ནང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་འདི་མ་གཏང་པར་འཕྲལ་འཕྲལ་འགོ་དཔོན་ཁོང་རང་གིས་གོ་སྐབས་ལེན། འཕྲལ་འཕྲལ་ལཱ་གཡོག་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མི་ངོམ་འདི་གཏང་། གནས་སྟངས་ངོ་མའི་ནང་ལཱ་འབད་མི་ལུ་གོ་སྐབས་མ་འཐོབ། འདི་ལས་བརྟེན་ལས་བྱེད་ལ་ལུ་སེམས་ཕམ། ལ་ལུ་གིས་དུས་ཚོད་ཁར་ལཱ་འབད་བར་འོངམ་བཏུབ་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་འདྲ་མཉམ་མ་འབད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་མས། དེ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྦྲི་དབྱེ་བ་དཔྱད་པ་ཅིན་འགོ་དཔོན་དེ་ལུ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཚད་མེད་བཞི་ལས་མི་ག་ར་ལུ་འདྲ་མཉམ་འབད་དགོ་ཟེར་བའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆུང་བའི་གནད་དོན་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་ཨིན་མས།།

འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ཨིནམ་ཤེས་དགོཔ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར།

འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་སེམས་མཐུན་ཏེ་ལཱ་འབད་དགོ་པ་ཅིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ག་ར་རྟེན་ཅིན་འབྲེལ་འབྱུང་ཨིནམ་ཤེས་དགོཔ་ཨིན། ཀླུ་སྒྲུབ་ (༢༠༡༣) གིས། "རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུངམ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོདཔ་མ་ཡིན་ནོ། །"ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འཇིག་རྟེན་ནང་གི་རྒྱུ་དངོས་ག་ཅི་ཨིན་རུང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེདཔ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ག་ར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟེར་མི་འདི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མི་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ཆ་རོགས་འབད་དེ་འབྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལུ་སླབ་ཨིན། དཔེ་འབད་བ་ཅིན་གཙུག་སྡེའི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་འགོ་དཔོན་ཚུ་ཡིག་ཚང་གི་ལས་བྱེད་ལུ་བརྟེན་དགོ། ལས་བྱེད་ཚུ་སྡེ་ཚན་ཡར་སེང་དང་རང་གི་

ལྷོ་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ཁྱད་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་འགོ་དཔོན་ལུ་བརྟེན་དགོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་མ་བརྟེན་པར་རང་རྐྱང་གིས་གྲུབ་འབྲས་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡང་བཏོན་ཚུགས་པའི་དུས་སྐབས་མེདཔ་ཨིན།

འགོ་དཔོན་དང་ཡིག་ཚང་ལས་བྱེད་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཨིནམ་ཤེས་ཞིནམ་ལས། སེམས་མཐུན་ཏེ་ལཱ་འབད་བ་ཅིན་ལས་སྣ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་མ་ཚུགས་པའི་དཔེ་མེདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། (༡༥༤༣) ལས། "མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བློ་མཐུན་ན། །ཉམས་ཆུང་གིས་ཀྱང་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །སྲོག་ཆགས་གྲོག་མའི་ཚོགས་འདུས་པས། །སེང་གེའི་ཕྲུ་གུ་བསད་ཅེས་གྲགས། །"ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ་མིག་ཏོ་མེད་པའི་གྲོག་མོ་ཚུ་ཁ་རུབ་པའི་སྐབས་རི་དྭགས་སེང་གེའི་ཕྲུ་གུ་བསད་ཚུགས་དོ་བཟུམ། གཙུག་སྡེ་ནང་ཕྲུག་ལཱ་གནང་མི་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚུ་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་གི་ཐོག་ལས་ལཱ་འབད་བ་ཅིན། ལས་སྣའི་དམིགས་དོན་ཚུ་སྒྲུབ་མ་ཚུགསཔ་ཅིག་ག་ནི་ཡང་མེདཔ་ཨིན། དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ ཆུ་ལས་བརྟེན་ཏྲྀངམ་དང་། ཏྲྀངམ་ལས་བརྟེན་ཆརཔ་འབྱུངདོ་བཟུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བརྟེན་པ་ཅིན་མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུངདོ་བཟུམ་ཨིན།།

མཇུག་བསྡུ།

གཞུང་དང་གཞུང་མིན་གྱི་གཙུག་སྡེ་མངའ་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་ཚུ་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དང་གནང་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་གཙུག་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགོ་དཔོན་བཙག་འཐུ་ཚུ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་གཙོ་བོ་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བཙག་འཐུ་འབདཝ་མ་གཏོགས་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ཚུ་ཚད་གཞི་གི་གྲངས་སུ་བརྩི་འཛོག་བསྐྱེད་མི་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་མེདཔ་ཨིན། ད་རེས་ནངས་པ་ལས་བྱེད་མངའ་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་སོའི་འགོ་དཔོན་ལུ་བློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གདོང་ལན་ལེ་ཤ་ཅིག་འཐོན་བཞིན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཕྲུག་ལཱ་ཚུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུནམ་སྦྲེ་འདྲ་མཉམ་དང་དྭངས་གསལ་གྱི་ཐོག་ལས་མེན་པར་ཆགས་སྡང་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་ཐལ་ཏེ། གཞན་དོན་མེན་པར་རང་དོན་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་འབདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུངམ་ཨིན་མས།

ཏེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ཆོས་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་དེ་ཚུ་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་གཞུང་སྐྱོར་གྱི་གཙུག་སྡེ་མང་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་ཚུ་གིས་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནིའི་ལམ་སྲོལ་དར་ཁྱབ་སོང་སྟེ་ཡོད། དེ་ཚུ་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་གཞག་སྐོར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆུང་ནི་དེ་གིས་ཆོས་ཁྲིམས་དངམ་མཐུན་པའི་ཆགས་སྟངགཡོ་སྒྱུ་གི་ལཱ་ངན་འབད་བའི་གཏམ་ངན་ཚུ་ལོ་བསྟར་བཞིན་ཡར་འཕར་སོང་བཞིན་དུ་ཡོདཔ་ཨིན། དཀའ་ངལ་དེ་ཚུ་སེལ་དགོ་པ་ཅིན་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཆ་མཉམ་ལུ་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལུ་མ་བརྟེན་པར་སྒྱུར་བཅོས་འོང་ཐབས་མེདཔ་ལས། འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྡེ་དང་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་བཅག་འཇུ་འབད་བའི་སྐབས་ཕྱིའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁྱད་རིག་རྐྱངམ་ཅིག་ལུ་གཙོ་རིམ་མ་བཟུངཔར་ནང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་ནང་ཡོདཔ་འི་ཆ་རྐྱེན་ཚུ་ཡང་བཅག་འཇུ་གི་ཚད་གཞི་གྲངས་སུ་ངོས་ལེན་གནང་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ལུ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡངསྒྲུབ་ཐབས་མེདཔ་ལས། འགོ་དཔོན་ལུ་ཚངདགོ་པའི་ཁྱད་རྣམ་དངབཅག་འཇུ་འབད་ཐངས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་སྔོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོངམ་ཚུ་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུ་ནང་ལེ་ཤ་གསུངས་ཏེ་ཡོདཔ་ལས། དེ་ཚུ་ཞིབ་འཚོལ་མཛད་ཞིནམ་ལས་ལེགས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཚུ་ངོས་ལེན་གནང་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།།

རྒྱབ་རྟེན་དཔེ་ཐོ།

སྐྱབས་རྗེ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ། (༡༩༩༩) སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཙུད་དོན་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ། དཔར་སྐྲུན་པ་ ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན། ཐིམ་ཕུག།

རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ། (༢༠༡༩) ཞེ་ཆེན་༧རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་པོད་བདུན་པ། The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taipei, Taiwan.

དྲག་ཤོས་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ། ཕྱོགས་སྒྲིག་པ། (༢༠༡༠) རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ཐིམ་ཕུ།

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ།56(༡༩༩༣) བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ།56Yashodhara Publications, Delhi, India

འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ། (༢༠༠༥) རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་རྒྱན། ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ཐིམ་ཕུ།

དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། (༢༠༡༦) དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་གསུང་སྒྲོས་ཞལ་ཏ་ལུགས་གཉིས་སྙིང་བཅུད། Dhi Publication, India.

དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། (༢༠༡༩) རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཏིག་གི་སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་། The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taipei, Taiwan.

འབྲས་གཙང་བསྟན་འཛིན་ཐབས་མཁས། (༢༠༡༦) ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་ཀུན་བཏུས། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས། རྒྱ་གར་དྷ་རམ་ས་ལ།

འབྲུག་གི་ཆོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས། (༢༠༡༧) ཆོས་ལུ་འཇུག་པའི་ལམ། འབྲུག་གི་ཆོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས། ཐིམ་ཕུག

དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༠༦)5656དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།56ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་།56རྒྱ་གར་ལྡི་ལི།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་ཤོག་ ཀུན་གསལ། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༩/༢༠༢༢ དང་། སྤྱི་ཚེས་༢༩/༠༡/༢༠༢༣། འབྲུག་ ཐིམ་ཕུ།